

La Voz de Gerona.

Periódico defensor de los intereses morales y materiales de esta Provincia.
Se publicará todos los domingos.

NO ESTÁ AFILIADO A NINGÚN PARTIDO POLÍTICO.

Anual . . . 8 ptas
Semestral . 4 »
Trimestral 2 »
0'15 ptas. número

El moment d'efusió

Baix aquest títol ha publicat el Sr. Rovira Virgili un article en el setmanari catalanista "La Rambla de Catalunya".

Copiem el següent capítol i el recomanem als "lligueros" de Gerona que volen posar-se la careta d'"Acció Catalana".

«Recordeu aquella famosa frase de Cambó, segons la qual, per a resoldre la qüestió de Catalunya cal un moment d'efusió entre els catalans i els castellans? La fórmula camboniana del moment d'efusió va ésser, anys enteres, tan comentada i repetida com ho ha estat després aquella altra de: «Monarquia? República? Catalunya! Frases efectives, a les quals Cambó no ha estat fidel.»

La teoria del moment d'efusió ha estat, de fet, abandonada per Cambó i pels catalans que el segueixen. La cordialitat de l'efusió és substituïda per la lògica del càlcul en el llibre *Per la concòrdia*. La política de la Lliga en els darrers anys s'ha anat apartant gradualment del poble, que és on es troba la part de l'efusió. Cambó ha renunciat a sostenir la seva política damunt els dos pobles—el de la Catalunya petita i el de l'Espanya gran—per a buscar el punt de sosteniment en els interessos de classe i en les institucions oficials de l'Estat.

En aquestes condicions, l'efusió no representa cap paper. Els actuals consociats de Cambó en la política espanyola no estimen Catalunya, ni Catalunya els pot estimar a ells. Per altra banda,

ni en l'avinença Alba-Cambó, ni en la avinença Cambó-Monarquia, hi entra l'efusió per res. Cada una de les parts va a la seva. Són avinences fredes, egoistes, sordides.

El gran aire popular de la plaça pública que entrà a la Lliga en els dies de la Solidaritat i de l'Assemblea de Parlamentaris, ja no hi entra gens. Les portes de la Lliga són cada vegada més closes.

Els resultats que en altre temps procurava aconseguir la Lliga amb l'adhesió d'una part del nostre poble, ara intenta aconseguir-los pels ressorts de l'Estat. Confia més en els ministres, en els governadors i en les credencials que no pas en el concurs de l'opinió. Per aquest camí, la Lliga es convertirà en un partit per l'estil dels vells partits dinàstics de la restauració borbònica, és a dir, en una armadura caciquista sense saba popular. No tindrà al seu costat el poble català. No hi tindrà tampoc el poble espanyol. Els passos i contrapassos es descapdellaran sense la força, sense el ritme que dona la sang calenta del cor del poble. I la veu de Cambó, esdevinguda opaca, no desvetllarà, en cap de's dos pobles, ni una espurna efusiva, ni un batec cordial.»

A NUESTROS AMIGOS DEL DISTRITO DE GERONA

Importantes elementos de este distrito nos significan la conveniencia de que hagamos público, de que nada tienen que ver con la presentación de determinada candidatura que anuncia "Diario de Gerona".

A su tiempo, (cuando en serio pueda hablarse de elecciones), será ocasión de determinar cual sea la candidatura que merezca la confianza de los electores del distrito de Gerona.

La "Cobla de pasantes lligueros" es abucheada en los distritos rurales de Barcelona

Nos dicen de Berga, que sentar su candidatura por días pasados en un pueblo de aquel distrito, fué abucheada por el público la "Cobla de pasantes lligueros" de la que forma parte un señor que, entre otras pretensiones, tiene la de querer presentar su candidatura por aquel distrito.

Candidatura para Senadores

Se dá como seguro que «La Lliga Regionalista» ha acordado que los Sres. Marqués de Alella, Barón de Güell (hermano del Alcalde de Barcelona) y Vizconde de Bosch Labrús, integren la candidatura para Senadores por esta provincia. Parece que han precedido ciertas consultas a los elementos de Gerona adictos a la Lliga y que para evaluarlas celebraron días pasados una reunión los señores Riera, Camps Arboix, Massó Valentí y Jordá.

- POLÍTICAS -

Bajo la iniciativa de los «lligueros monárquicos cambonistas» de Gerona, se ha organizado para hoy Domingo otra reunión titulada de «Acció Catalana» que tendrá lugar en Bañolas.

«Diario de Gerona» da cuenta de la organización del acto y dice que asistirá al mismo el Sr. Camps Arboix tan conocido por su devoción a los señores Cambó y Ventosa. Parece que para disimular un poco no asistirán los señores Riera, Massó y Valentí, y Jordá.

Será curioso saber si en la anunciada reunión se dará cuenta de la dimisión de los concejales y diputados provinciales de Real Orden, colaboradores de la nueva Dictadura continuación de la anterior, en demostración de protesta por la expulsión del buen catalanista señor Maciá.

Se nos asegura que los señores de «La Lliga» en el reparto que hacen de distritos, han acordado ceder a los republicanos los distritos de Gerona, Figueras y La Bisbal, a cambio de que los republicanos voten a los «lligueros monárquicos» en los demás distritos.

Por lo visto el caciquismo «lliguero» perdona la vida a los que la tienen propia en los distritos antes citados.

¡Gracias señores «perdonavidas»!

Nos dicen que «Diario de Gerona» ha publicado una nota según la cual sería candidato por Gerona don José Ayats.

Se dice también que la presentación de tal candidatura es resultado de conferencias con significados «lligueros» de Gerona.

En el Casino Menestral de Figueras se celebrará un mitin en el que disertará el concejal de Real Orden de Barcelona señor Massot. Parece que tratará de la expulsión del señor Maciá y de la dimisión que con tal motivo se esperaba que presentaran los Concejales de Real Orden. Probablemente demostrará también que la actual Dictadura no es continuación de la anterior, motivo por el cual los «republicanos» y «catalanistas» que ostentan cargos de Real Orden, colaboran con el actual gobierno siguiendo así las órdenes que tienen recibidas de «La Lliga».

LA VOZ DE GERONA ha recibido muchas felicitaciones de Blanes por su campaña en favor de los obreros de la «Safa».

El señor Ventosa, ex-diputado por Santa Coloma sigue haciendo política «monárquica» - «lliguera», fuera de Blanes.

Cuando se celebren elecciones irá de nuevo a la reelección por el distrito de Puigcerdá el prestigioso hijo del mismo señor Dagas

En Olot ha levantado una verdadera tempestad de protestas el anuncio de que «La Lliga» quería imponer la candidatura del señor Cambó a los olotenses. Estos dicen que ellos no han de recoger lo que no quieren en Barcelona.

Y tienen razón.

Cataluña descubre a los «lligueros»

El semanario catalanista «L'Esquella» ha publicado bajo el título «Cambó» un intencionado artículo, que responde a la realidad

Dice así:

«Ha passat per Barcelona el senyor Cambó, i sembla que ha estat un esdeveniment sensacional. Qualques periodistes polítics tingueren la ingenuïtat d'anar-lo a trobar, potser ja amb el convenciment íntim que no els rebria. Però el senyor Cambó és a Catalunya, una actualitat permanent, i calia fer el viatge, encara que inútil, a 30, Via Laietana.

Efectivament, els periodistes pujaren els set o vuit pisos del domicili del senyor Cambó. Els rebé, com sempre, aquell porter castellà i lector de l'«ABC», romangueren uns minuts, potser mitja hora, al rebedor Consolat, i després de passar tarja o bolet; els digueren que el senyor Cambó no els podia rebre per que no tenia res per dir. Això, gairebé és tradicional al misteriós palau del senyor Cambó.

La vida del senyor Cambó, en mig de la publicitat amb què especula habilidament, té una certa gràcia enigmàtica. Els telegramets habituals de llur sortida i entrada; les seves estances a París, Londres, Berlín, Roma o als ports adriàtics i a les terres tèbies de Turquia, li donen un aire d'home de llegenda. És, potser, el «Lohengrin» de la política peninsular. I el seu «yacht» és una mena de «Vaixell fantasma». Tot amb música de Wagner, que potser és la que més li escau. L'home va i ve, i torna; travessa pobles, ciutats, estacions internacionals, etcètera. Nega tot interviu als periodistes que aquests desitgen com una mena de premi de la cucanya. Un interviu amb el senyor Cambó és com un premi de la rifa. Dona categoria haver aconseguit penetrar en el misteri de la vida d'aquest home, que fa deu o dotze anys acabava amb dèficit la vida econòmica particular, i en deu anys ha assolit una posició financiera i brillant en el món dels negocis. Però, encara que els periodistes obtinguin un interviu, el misteri d'aquest home continuarà enlluernant les multituds ingènues que s'admiren de les existències amb clarobscur.

Aquesta mena de misteri és el secret d'una gran popularitat. Esser o semblar un home inassequible té grans avantatges en tota mena d'activitats socials. No cal oblidar, per exemple, que els jugadors d'escaes o de tresillo tenen el costum de donar explicacions de les jugades que han fet, al mirón del joc, encara que aquest no en sàpiga un borrall. La qüestió és mantenir una serietat ferma, un silenci aclaparador i una paciència d'ermita, per a passar un parell d'hores guaitant, res més que guaitant, encara que el pensament estigui allunyat del que els ulls sembla que mirin. I aquesta inassequibilitat és una de llurs forces. Potser en passar els segles, s'arribarà a dubtar de l'existència del senyor Cambó, com suara es dubta de la existència d'Homer. I hem buscat el símil amb el més gran poeta de l'antiguitat, perquè el senyor Cambó sembla un home sotmès a un d'aquells destins tràgics de la mitologia. El senyor Cambó, que, encara que no vulguí En Josep Pla, té una ascendència hebraica, és un home

vinculat al destí dels negocis. Sembla nascut sota el signe de Mercuri i que els déus l'hagin castigat a què tot el que toquin les seves mans, per trencadís i idealista que sigui, es converteixi en quelcom crematífic i materialista, en afers i finances. Funda una Editorial per a servir la seva cultura autòctona, i es converteix en un negoci; organitza un partit polític per defensar uns ideals, i, poc després, el partit per la idealitat per a passar a ésser la representació d'una força industrial, econòmica i financiera; distribueix diners per a fer escoles, càtedres, acadèmies, etc., i amb els ingressos que es perceben no calen les aportacions generoses del Mecenat. Un Mecenat que no pot arribar a ésser-ho perquè tot el que toca es converteix en argent i or. Les mans de Francesc Cambó fan guany de totes les gestes generoses. Darrera del jeu errant, hi ha el Mecenat raté.

Aquesta, potser, es una de les grans tragèdies íntimes del Senyor Cambó. Sembla castigat a no tenir dret d'ésser generós.

I passa pel món com una ombra. No el veuen més que uns afavorits amb la sort. Ens fa molta por que el secret de l'Esfinx no ens decebi. Com tantes i tantes altres vegades. Com quan va dir que Bèlgica havia fet mal fet de no donar pas franc als Imperis Centrals; com quan va dir que guanyaria la guerra Alemanya; com quan va dir, en plena guerra, que l'exèrcit espanyol es tenia que preparar a fer un cadastre veritable, com si hagués estat possible fer empassar als Estats bel·ligerants que Espanya posava en activitat el seu exèrcit per una feina tan senzilla i bucòlica com el cadastre nacional; com quan va dir, després de la guerra, aquella famosa oració a les divises estrangeres, sentida a la Cambra del Comerç; com quan va exclamar l'accidentalitat de les formes de Govern sense haver assolit ni un avantatge per Catalunya en els dos cops que va ésser ministre—ni la derogació de la Llei de Jurisdiccions, per exemple—; com quan acceptava com un fet definitiu aquella caricatura de Constitució creada pel Dictador, en el moment en què s'ensorrava ja el prestigi del general Primo; com quan va dir...

Potser les paraules d'ara ens tornarien a fer dubtar que aquest home tingui cap secret.

FRANCESC MADRID

La última palabra del caciquismo

El caso de Celrá

II

Por lo visto los amigos y panaguados del dictador «Cuanito» no son unos intelectuales precisamente aunque el Centro en que se reúnen se titule pomposamente Ateneo, así es que han tenido que encargar la réplica a nuestras acusaciones a un forastero que según se asegura es cierto abogado de Gerona por lo que no es de extrañar que el escrito que se publicó con dicho objeto en un periódico de la capital tuvie-

se un marcado carácter leguleyo. El asunto es de los de peor defensa. Todas aquellas profusas explicaciones no bastan a desvirtuar:

1.º Que el señor Pagans (hijo) no reúne las condiciones legales para ser Alcalde toda vez que no es vecino de Celrá ni lleva por lo tanto en la población los dos años de residencia fija que establece la Ley, antes al contrario está empadronado en Gerona en la calle del Hospital n.º 2.

2.º Que la anulación de listas de compromisarios, medio ideado por el dictador local para desembarazarse de Concejales contrarios, se realizó fuera de las circunstancias legales y sin que el Ayuntamiento fuese oído.

3.º Que las nuevas listas confeccionadas a gusto de la familia de Pagans son nulas por no haberlo sido por el Ayuntamiento en pleno.

4.º Que el ex-Secretario Masanas por el hecho de estar procesado, está inhabilitado para ejercer la Secretaría a pesar de lo cual ha venido desempeñando, de lo que existen pruebas documentales.

5.º Que un titulado «plan de urbanización» tiende a favorecer intereses particulares con la reforma de los alrededores del aludido Centro Caciquista político-bailable titulado Ateneo. Que había empresas mucho más urgentes como la construcción de un Grupo escolar y que se han realizado antes de la exposición del proyecto de referencia y fuera de todo trámite legal obras muy costosas en la llamada «Puja de en Pou» con cambio de rasantés, extraordinario movimiento de tierras y obras importantes de albañilería consistentes en dotar apresuradamente de nuevos cimientos a la fachada de una casa sin cuya operación hubiera venido al suelo. Que esta obra que dista mucho de estar concluida, no llena ninguna necesidad pública aunque resulta de gran comodidad para don Francisco Garriga, buen compadre del dictador y que sería necesario saber si dicho señor la costea o por lo menos en qué proporción contribuye a ella.

Hay otro asunto en que el cronista o asesor jurídico ha sufrido un lapsus; Nos referimos a estar el aludido proyecto de urbanización a disposición, según dice, de los vecinos o contribuyentes que quieran examinarlo pero no a disposición de forasteros no contribuyentes. No hay ninguna ley que impida a un vecino el delegar en tercera persona el examen de un proyecto expuesto al público. El Estado por medio de sus oficinas de Obras Públicas así lo hace y no es del caso que un caciquillo rural se abrogue mayores facultades. El que se presente como ocurrió al delegado de un vecino y lo reciba el Secretario destituido chillando con insolencia y negándose a facilitarle todo dato resulta de un despotismo insostenible.

En cuanto a la alusión a don José Gimberná, no hay motivo para que no figure este señor en las listas de compromisarios pagando por cuotas 126 pesetas, mientras figuran en ellas otros que pagan solo 101 ptas.

Después de lo dicho queda bien a las claras quien es que ejerce el caciquismo y acapara en Celrá la administración municipal, dejando a sus contrarios un solo concejal.

Y basta. . . . por hoy